

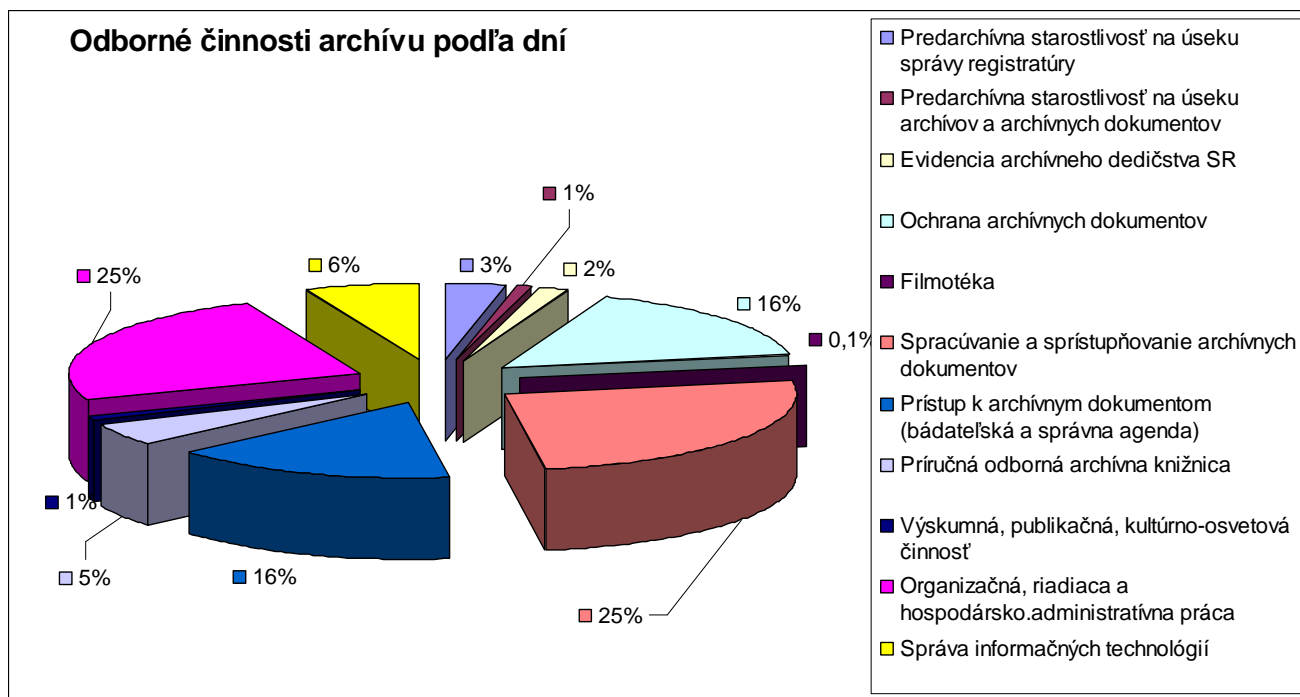
SPRÁVA O ČINNOSTI ŠTÁTNEHO ARCHÍVU V BANSKEJ BYSTRICI V ROKU 2012

Štátny archív v Banskej Bystrici vychádzal v roku 2012 z plánu práce a po určitých korekciách boli aj splnené jednotlivé úlohy, ktoré z neho vyplývali. Na odborných archívnych úlohách sa podieľa 16 zamestnancov z toho 11 štátnych a 5 vo verejnej službe. Vzdelanie pracovníkov je na patričnej jazykovej a odbornej úrovni, z celkového počtu má 7 zamestnancov vysokoškolské vzdelanie, ktorí sa podieľajú hlavne na najdôležitejšej odbornej činnosti a to na prístupňovaní archívnych fondov.

Odborné činnosti archívu

Vo vykazovanom roku všetci zamestnanci odpracovali 3224 pracovných dní, z toho na úseku správy registratúry 114 pracovných dní a na ostatné archívne činnosti 3110 dní, ktoré boli čerpané nasledovne:

Predarchívna starostlivosť na úseku správy registratúry	111
Predarchívna starostlivosť na úseku archívov a archívnych dokumentov	23
Evidencia archívneho dedičstva SR	55
Ochrana archívnych dokumentov	523
Filmotéka	2
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	819
Prístup k archívnym dokumentom (bádatelská a správna agenda)	507
Príručná odborná archívna knižnica	145
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	27
Organizačná, riadiaca a hospodársko.administratívna práca	789
Správa informačných technológií	201

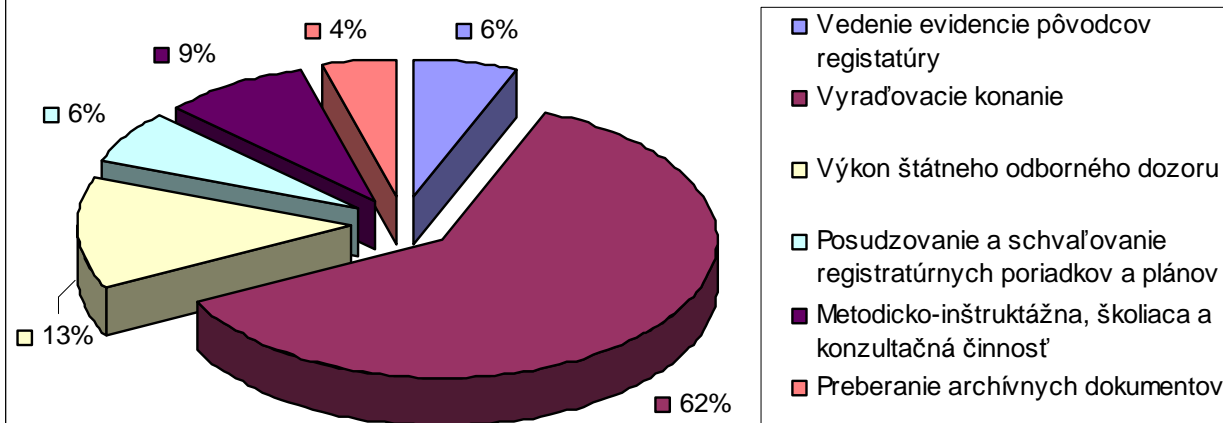

1. Predarchívna starostlivosť na úseku správy registratúry a na úseku archívov a archívnych dokumentov

V oblasti predarchívnej starostlivosti na úseku archívov a archívnych dokumentov sa archív zameriaval na preberanie archívnych dokumentov, ich uloženie a evidovanie. Vyhотовili sa podklady pre evidenčné listy novo prebratých fondov a príslušný lokačný prehľad. V roku 2012 bolo prevzatých do nášho archívu 36,93 bm. Na úseku správy registratúry sa pozornosť zameriavala na posudzovanie registratúrnych poriadkov a plánov úradov a podnikateľských subjektov. Ďalej sa posudzovali predložené návrhy na vyradenie registratúrnych záznamov, boli vykonané prieskumy a kontroly správy registratúry a činnosti registratúrnych stredísk.

Vedenie evidencie pôvodcov registratúry	7
Vyradňovacie konanie	70
Výkon štátneho odborného dozoru	15
Posudzovanie a schvaľovanie registratúrnych poriadkov a plánov	7
Metodicko-inštruktážna, školiaca a konzultačná činnosť	10
Preberanie archívnych dokumentov	5

Predarchívna starostlivosť na úseku správy registratúry

2. Evidencia archívneho dedičstva SR

V oblasti evidencie archívneho dedičstva Slovenskej republiky sa priebežne upravoval zoznam fondov a lokačný prehľad archívnych fondov a zbierok v programe WinAfondy. Náš archív viedol a aktualizoval predpísanú dokumentáciu vo forme evidenčných listov archívnych súborov v elektronickej a klasickej podobe. K 31. 12. 2012 je v odbornej správe archívu celkom 754 archívnych súborov v celkovom rozsahu 6 963,84 bm.

3. Ochrana archívnych dokumentov

V oblasti ochrany archívnych dokumentov sa zabezpečovali práce spočívajúce v sledovaní teploty a vlhkosti v depotoch, v mechanickom čistení prevzatých archívnych dokumentov, ako aj ich uložení do archívnych škatúl. Pokračovali sme v konzervovaní a reštaurovaní najdôležitejších archíválií, čo je ďalšou podstatnou formou ochrany archívnych dokumentov. Do tejto skupiny spadajú aj kníhviazačské práce, ktoré riešia zaviazanie archívnych pomôcok, kníh a časopisov, vyhotovovanie obalov pre listiny, slávnostných a spisových obalov.

4. Filtotéka

V archíve sa nachádzajú konzervačné a študijné kópie hlavne zo Zbierky cirkevných matrik v počte 426 kusov mikrofilmov, obsahujúcich 137 387 políčok. Tieto sa využívajú v bádateľni na štúdium pre potreby domácich, ako aj zahraničných bádateľov.

5. Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov

Prioritnou a najdôležitejšou odbornou činnosťou bolo spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov s akcentom na staršie, jazykovo a paleograficky náročné, archívne fondy. V uvedenom roku bolo usporiadané, vrátane vnútorného vyradovania a zároveň zinventarizované 28,72 bm. Jedná sa o fondy Gemer – malohontská župa II, Zvolenská župa, Slúžnovský úrad v Brezne a z novších fondov Stredoslovenský krajský národný výbor II – odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva a odbor kádrovej a personálnej práce.

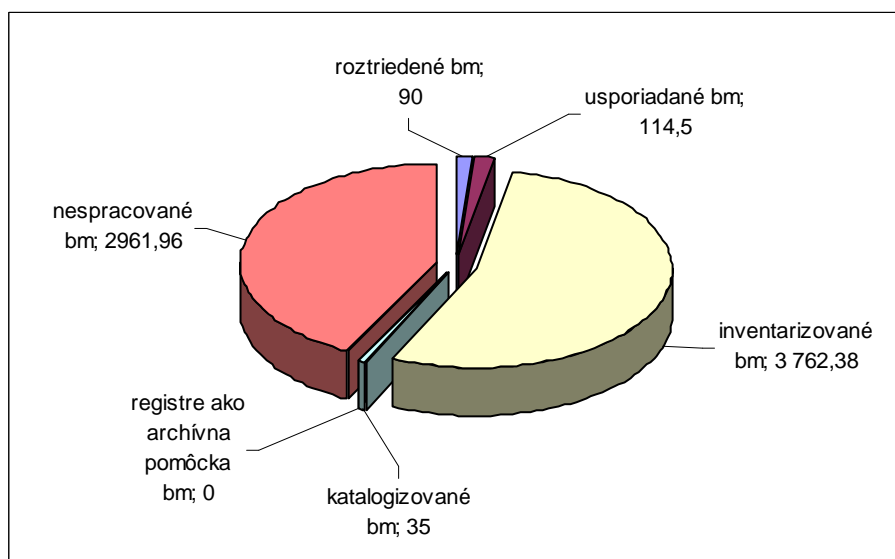
roztriedené		usporiadané		inventarizované	katalogizované	registre ako archívna pomôcka	reinventarizované	Celkom	
bm	ks	bm	ks	bm	bm	bm	bm	bm	ks
0	0	16,7	0	12	0	0	0	28,7	0

V súčasnosti je v archíve spracovaných 290 archívnych fondov, pričom bádatelia majú k dispozícii 171 inventárov a 25 katalógov.

archívne pomôcky					archívne fondy sprístupnené archívnymi pomôckami	
inventáre	katalógy	registre	pôvodné archívne pomôcky	spolu zväzkov	kompletne	čiastočne
171	25	0	0	196	245	45

Celkové množstvo a forma spracovaných archívnych dokumentov k 31. 12. 2012 sprístupňuje nasledovná tabuľka a graf:

roztriedené bm	usporiadané bm	inventarizované bm	katalogizované bm	registre ako archívna pomôcka bm	nespracované bm
90	114,5	3 762,38	35	0	2961,96

Poznamenávame, že novospracované archívne fondy majú archívne pomôcky vyhotovené prostredníctvom aplikácie BACH – Inventáre.

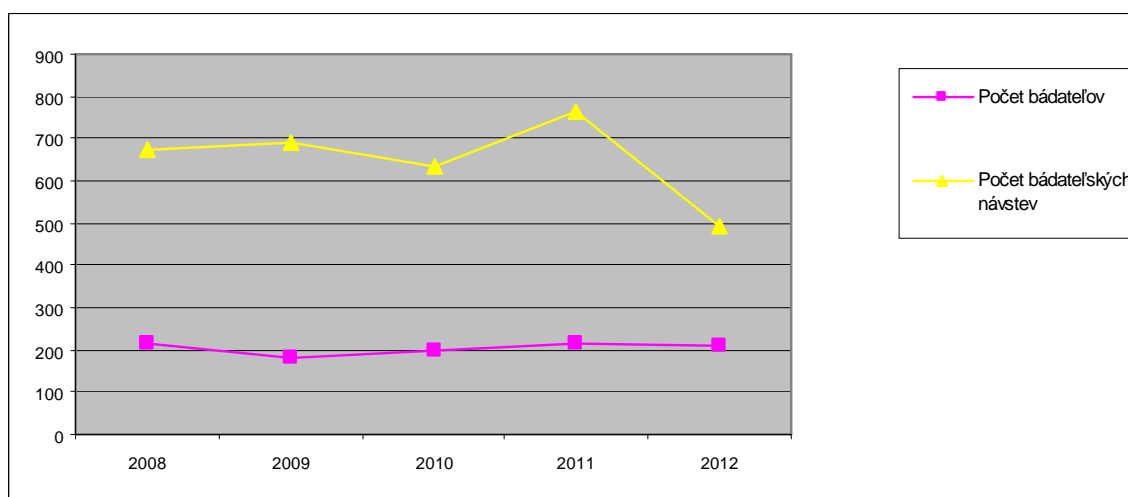
6. Prístup k archívnym dokumentom

Prístup k archívnym dokumentom štúdiom na základe bádateľského listu

V roku 2012 navštívilo archív 207 bádateľov, ktorí vykonali 492 bádateľských návštev. Z uvedeného počtu bádateľov bolo 14 zahraničných bádateľov. Bádatelia sa v rámci historického štúdia zaoberali najmä štúdiom cirkevných matrík, dejín hospodárstva a regionálnymi dejinami. Na štúdium sa bádateľom predložilo celkovo 1151 škatúľ archívnych dokumentov a 417 kusov mikrofilmov.

Na porovnanie predkladáme tabuľku a graf:

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet bádateľov	215	181	197	215	207
Počet bádateľských návštev	675	690	632	764	492

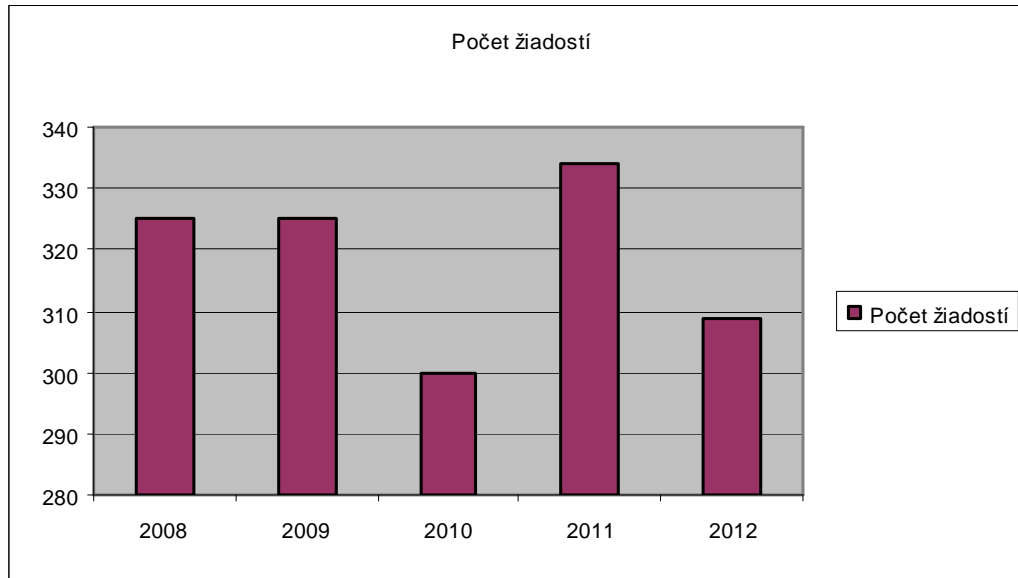

Prístup k archívnym dokumentom formou odpisu, výpisu, potvrdenia alebo kópie na základe písomnej žiadosti

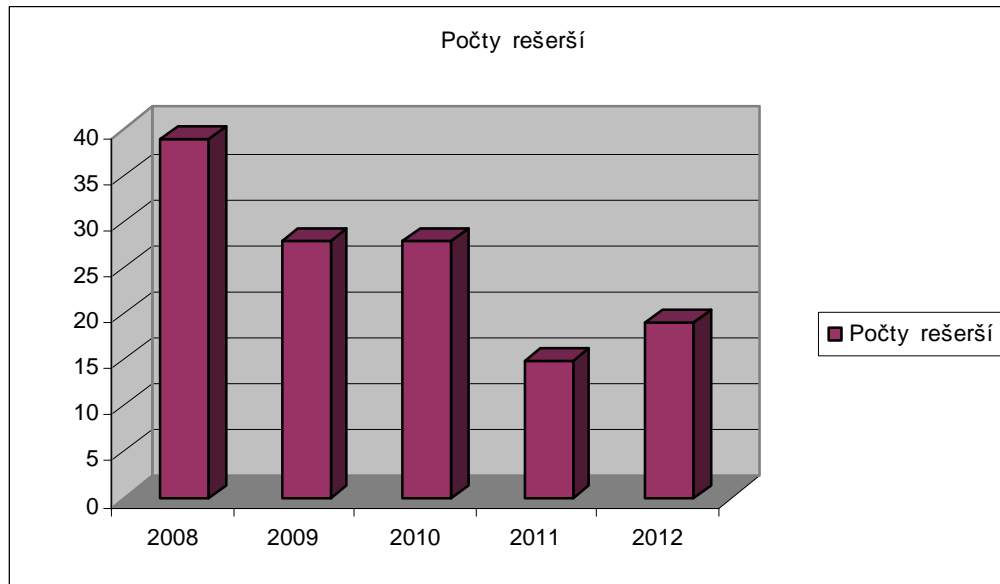
V oblasti správnej agendy sme vybavili 309 žiadostí o správne informácie, formou výpisov, odpisov, potvrdení a kópií archívnych dokumentov. Okrem toho bolo vypracovaných 19 genealogických rešerší pre zahraničných žiadateľov.

K obom činnostiam predkladáme na porovnanie tabuľky a grafy za roky 2008 - 2012:

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počet žiadostí	325	325	300	334	309

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Počty rešerší	39	28	28	15	19

Za služby archívu bolo v roku 2012 vybratých celkom 2222,96 €.

7. Príručná odborná archívna knižnica

Súčasťou informačnej bázy archívu je príručná archívna knižnica, ktorá sa priebežne spracúva formou katalogizácie. V súčasnosti knižnica obsahuje 17 527 zväzkov a skatalogizovaných bolo v uplynulom roku 114 zväzkov elektronickou formou v programe BACH – Knižnice.

8. Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

V oblasti výskumnej, publikačnej a kultúrno-osvetovej sa pracovníci sústredili predovšetkým na prednáškovú činnosť. Prednášky boli určené poslucháčom UMB v Banskej Bystrici, boli zamerané na staré tlače vo fondoch ŠA, históriu pedagogických inštitúcií, históriu sociálnej práce, na archív a významných archivárov. Nie je zanedbateľná ani spolupráca so Slovenskou národnou knižnicou na výskume matričných údajov pre Heslár biografického slovníka. Zároveň sme sa podieľali na príprave a s tým súvisiacich prácach, k celoštátnej výstave k 20. výročiu vzniku Slovenskej republiky „Klenoty slovenských archívov“ v spolupráci so Slovenským národným múzeom.

9. Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické a administratívne práce

Veľkú starostlivosť sme venovali širokej rozmanitosti úloh v oblasti organizačnej a riadiacej. Zámerom spomínaných prác bolo plnenie všetkých stanovených úloh Štátneho archívu v Banskej Bystrici, dotýkajúcich sa nielen odborných činností, ale aj samotnej prevádzky. V podmienkach zníženého rozpočtu, ktorý bol na rok 2012 spolu so všetkými pobočkami 397 802,13 €, sme si mohli dovoliť riešiť len havarijné stavy (plynové ventily, kanalizácia, oprava elektronického vrátnika, dlažby a pod.). Časovo veľmi náročné sú práce v oblasti ekonomicko-administratívnej agendy, ktorej hlavným dôvodom je riadenie 7 pobočiek. Náročnosť na plnenie úloh v oblasti organizačnej a riadiacej práce, ako aj v ekonomicko-administratívnej, každým rokom narastá a je zložitejšia na základe zvyšovania úloh nadriadených orgánov. Administratívna agenda bola určená počtom podaní 585 a počtom záznamov 1116.

10. Správa informačných technológií

V oblasti správy informačných technológií sa veľká pozornosť venovala údržbe zastaralej výpočtovej techniky ŠA BB a jeho 7 pobočiek a odstraňovaniu porúch, najmä programového vybavenia. Popri iných úlohách sa sústredila pozornosť na vytvorenie webových stránok archívu a viacerých pobočiek na Slovensku.

Na záver konštatujeme, že pri danom personálnom stave a finančných prostriedkoch sa nám podarilo zabezpečiť a splniť všetky úlohy a činnosti, ktoré sú stanovené normatívnymi smernicami a samotným riadiacim orgánom MV SR.

PhDr. Július Valach, CSc.

riaditeľ archívu